

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/14/2016
Identifikačné číslo spisu: 4015200382
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4015200382.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: M. Z., bytom I., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 13.03.2015, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/139/2015-26 zo dňa 30.11.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/139/2015-26 zo dňa 30. novembra 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom s poukazom na ustanovenie § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 13.03.2015, ktorým podľa § 73 a § 112 ods.4 a § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o sociálnom poistení“) od 12.12.2014 patrí navrhovateľovi naďalej vyplácaný invalidný dôchodok v sume 134,90 eur mesačne. Podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 295/2004 Z.z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty bol navrhovateľovi zvýšený invalidný dôchodok na sumu 137,60 eur mesačne. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 12.12.2014 je 60 %.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne v zmysle ustanovenia § 250 ods. 1 a nasl. O.s.p. a dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že nárok na invalidný dôchodok navrhovateľovi vznikol dňa 22.01.2014.

Poukázal na znenie ustanovenia § 274 zákona č. 461/2003 Z.z., podľa ktorého sa zachovávajú nároky

vyplývajúce zo zaradenia zamestnania do zvýhodnenej pracovnej kategórie a suma dôchodku nemôže byť nižšia ako suma dôchodku určená podľa vtedy platných predpisov, preto bola porovnaná s vyplácanou sumou invalidného dôchodku určenou podľa právnych predpisov účinných do 31.12.2003. Suma invalidného dôchodku vypočítaná podľa zákona č. 461/2003 Z. z. je 115,10 eur a suma invalidného dôchodku podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení je 134,90 eur mesačne. Pretože suma invalidného dôchodku určená podľa zákona č. 100/1988 Zb. je vyššia, patrí mu invalidný dôchodok v tejto sume.

Ako uviedol krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku zdravotný stav navrhovateľa v správnom konaní posudzoval posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Nové Zámky, dňa 12. 02. 2015, podľa § 184 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. a v súdnom konaní posudkový lekár sociálneho poistenia SP - ústredie Bratislava so sídlom v Nitre, dňa 11.08.2015. Obaja posudkoví lekári dospeli k zhodnému záveru, že u navrhovateľa sa jedná o chronickú obštrukčnú chorobu pľúc, GOLD II., artériová hypertenzia, porucha tukového metabolizmu, stav po opakovaných pľúcnych embóliách do ľavej a. pulmonalis, ľahký organický psychosyndróm. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil posudkový lekár chronickú obštrukčnú chorobu pľúc, GOLD II. podľa kapitoly VIII., odd. B, položka 1 písm. b/ a zvýšil percentuálnu mieru o 10 % za ostatné zdravotné postihnutia. Posudkový lekár vyšetril navrhovateľa, zohľadnil predložené lekárske nálezy a konštatoval, že navrhovateľ trpí na chronickú obštrukčnú chorobu pľúc po opakovaných embóliách so stredne ťažkým stupňom postihnutia dýchacích funkcií. Tomuto rozhodujúcemu zdravotnému postihnutiu prislúcha miera poklesu 50 %, čo je vzhľadom na opakované emboizácie horná hranica rozpätia. Duševné postihnutie je ľahkého charakteru. Hypertenzia je kontrolovaná. Vzhľadom k týmto poruchám je miera poklesu navýšená o 10 %. Ani nové lekárske nálezy, ktoré predložil navrhovateľ v súdnom konaní a ktoré posúdil posudkový lekár dňa 09.10.2015, nemajú vplyv na stanovenú mieru. Psychické ochorenie navrhovateľa je iba krátkodobé, vykazuje len ľahký stupeň poškodenia. Navrhovateľ môže vykonávať pomocné práce, v skrátrenom úväzku bez veľkej fyzickej námahy v prostredí bez exhalátov.

Ako ďalej uviedol krajský súd nové skutočnosti, ktoré by pri doterajšom posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľa neboli známe a zhodnotené a ktoré by prípadne odôvodňovali ďalšie doplnenie posudku súd nezistil. Posudkový lekár rozhodol po vlastnom vyšetrení zdravotného stavu navrhovateľa a posúdení odborných lekárskejších náleзов z oblastí, na ktoré si navrhovateľ sťažuje a svoj posudok aj náležité zdôvodnil.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie. Uviedol, že napriek opakovanému posúdeniu jeho zdravotného stavu a priloženia novej zdravotnej dokumentácie, ktorá potvrdzuje zhoršenie jeho zdravotného stavu, zostala miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 60 % a lekárske nálezy, ktoré navrhovateľ predložil nemali vplyv na stanovenú mieru. Navrhovateľ aj napriek pokusom o vykonávanie zárobkovej činnosti vo vyhovujúcom prostredí bez exhalátov nebol schopný vykonávať zárobkovú činnosť a došlo k opätovnému zhoršeniu jeho zdravotného stavu. Navrhovateľ žiada o nové posúdenie jeho zdravotného stavu s akceptáciou nových lekárskejších náleзов a taktiež o posúdenie jeho zdravotného stavu iným nezávislým posudkovým lekárom.

Odporkyňa sa k odvolaniu vyjadrila podaním zo dňa 20.01.2016, v ktorom uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Pokiaľ navrhovateľ žiadal v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukazuje na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Námietyky uvádzané navrhovateľom v odvolaní o neúplnom zistení jeho zdravotného stavu preto odporkyňa považuje za nedôvodné. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie

je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli podľa odporkyne dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcim určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a preto mu nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, fyzická osoba má nárok na invalidný dôchodok aj vtedy, ak sa stala invalidnou v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt. Nárok na invalidný dôchodok tejto fyzickej osobe vzniká najskôr odo dňa dovŕšenia 18 rokov veku. Nárok na invalidný dôchodok má aj fyzická osoba, ktorá sa stala invalidnou počas doktorandského štúdia v dennej forme, nedovŕšila 26 rokov veku a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 71 ods.7 zákona o sociálnom poistení trvanie invalidity sa nepreskúmava, ak pri kontrolnej lekárskej prehliadke nebola určená lehota jej ďalšieho uskutočnenia.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení).

Podľa § 71 ods. 10 zákona o sociálnom poistení dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav na účely invalidity sa posúdi opätovne, ak sa predpokladá zmena vo vývoji zdravotného stavu a zmena schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 13.03.2015 o zamietnutí žiadosti navrhovateľa zo dňa 20.08.2015 o zvýšenie invalidného dôchodku.

Ako uviedol i krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku z pripojených administratívnych spisov vyplynulo, že navrhovateľ bol uznaný invalidným od 22.01.2014.

Z dávkového spisu odporkyne ďalej vyplýva, že navrhovateľ žiadosťou zo dňa 20.08.2015 požiadal Sociálnu poisťovňu o zvýšenie invalidného dôchodku. Podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Nové Zámky zo dňa 12.02.2015, ktorý bol vypracovaný na základe podanej žiadosti o invalidný dôchodok, je navrhovateľ naďalej invalidný od 22.01.2014 podľa § 71 ods.1 zákona č. 461/2003 Z.z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 60 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V uvedenom posudku, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou napadnutého rozhodnutia, posudkový lekár odborne posúdil a vyhodnotil stav navrhovateľa a zistené zdravotné postihnutie zaradil podľa Prílohy č. 4 k zákonu do príslušnej kapitoly.

Na základe podaného opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Nové Zámky dňa 27.05.2015 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie dňa 11.08.2015. Posudkoví lekári sociálneho poistenia zotrvali na pôvodnom posudku, že navrhovateľ je od 22.01.2014 invalidný podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 60 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 153 ods. 6 zákona o sociálnom poistení posudkový lekár posudzuje na účely sociálneho poistenia pri kontrolných lekárskech prehliadkach zdravotný stav, schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť a pracovnú schopnosť poistenca a poškodeného v lehote určenej pri predchádzajúcom posudzovaní alebo aj skôr, ak zistí posudkovo významne skutočnosti, ktoré odôvodňujú vykonanie kontrolnej lekárskej prehliadky alebo na podnet inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Pretože súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako odporkyňa vychádzať z lekárskeho posudku, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok, resp. o jeho zvýšenie. O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod pochybovať.

Odvolací súd má za to, že posudkový lekár sa v dostatočnom rozsahu vyrovnal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli podkladom pre jeho rozhodnutie, z obsahu posudku je zrejmá jeho úvaha, na základe ktorej dospel k určaniu rozhodujúceho zdravotného postihnutia a k nemu prislúchajúcej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pretože navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, nebol dôvod spochybnit' závery lekárskeho vyšetrenia, ani dôvod na ďalšie posudzovanie zdravotného stavu ako i určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a tým i zvýšenie invalidného dôchodku.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považuje rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.